gemeente Krimpenerwaard

Nr.: 1053955/11001881z

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering: **5 juli 2023**

Onderwerp: **Beleidsnotitie zon op dak in beschermd stads- en dorpsgezicht**

Datum: **16 mei 2023**

Korte samenvatting
De raad wordt voorgesteld de beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht vast te stellen met als belangrijkste gevolg meer mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen in beschermd gezicht.

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld om:

1. Het onderdeel uit objectcriteria 7 Installaties van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit; *binnen de context van cultureel erfgoed plaatsen: onzichtbaar vanuit de openbare ruimte* te laten intrekken;
2. De beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht vast te stellen.

Inleiding
De afgelopen periode zag de gemeente het aantal omgevingsaanvragen voor de plaatsing van zonnepanelen in beschermd gezicht toenemen. Ingegeven door de energietransitie en de energiecrisis is er voor inwoners duidelijk behoefte aan het plaatsen van zonnepanelen op daken. Bij de aanvraag voor zonnepanelen op een dak van een monument en op een pand in een beschermd gezicht wordt getoetst aan de Nota Ruimtelijke Kwaliteit (Nota). Volgens de huidige objectcriteria moeten zonnepanelen onzichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, met behoud van het historisch materiaal, karakter en aanzicht. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) geeft positief advies wanneer een plan hieraan voldoet. Het beleid heeft als consequentie dat er op veel daken in het beschermd gezicht geen zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Dit had als gevolg dat er vooral in Schoonhoven en Haastrecht zonnepanelen zonder vergunning op daken in het beschermde gezicht werden geplaatst, wat zorgden voor raadsvragen. De raad heeft dan ook specifiek gevraagd om met een versoepeling te komen voor het plaatsen van zonnepanelen op dak in beschermd gezicht, zodat meer inwoners hun woning kunnen verduurzamen. In de omgevingsvisie is namelijk opgenomen dat de gemeente Krimpenerwaard positief staat tegenover de realisatie van kleinschalige duurzame energieopwekking, waaronder het plaatsen van zonnepanelen. In navolging van diverse andere gemeenten is er gekozen om het adviesbeleid van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) uit 2020 te volgen en dit te verwerken tot een beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht. Met deze beleidsnotitie zetten we weer een stap om bij te dragen aan verschillende verduurzamingsmaatregelen. Na vaststelling van beleid voor zon op dak in beschermd gezicht, werken we aan beleid met betrekking tot andere verduurzamingsmaatregelen zoals isolatie.

Beoogd resultaat
Plaatsing van zonnepanelen op, aan of bij monumenten en panden in beschermd gezicht meer mogelijk maken.

Argumenten

1.1 Het voorstel sluit aan bij het Klimaatakkoord
Volgens de ambities uit het Klimaatakkoord streeft de Nederlandse overheid een CO2 uitstoot vermindering van 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Ook monumenteneigenaren moeten een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie. Daarvoor heeft de RCE haar adviesbeleid versoepelt in 2020 waardoor er meer mogelijkheden zijn om zonnepanelen te plaatsen op monumenten en panden in beschermd gezicht. Wij volgen

nu dit adviesbeleid en verwerken het in ons gemeentelijk beleid.

1.2. Het voorstel sluit aan bij de Omgevingsvisie Krimpenerwaard vanuit duurzaamheidsambities
In de Omgevingsvisie streeft de gemeente naar het duurzaam opwekken van energie. Zoveel mogelijk dakoppervlak benutten voor zonnepanelen is het startpunt. Deze beleidsnotitie draagt bij aan het benutten van zoveel mogelijk dakoppervlak. Uitgangspunt daarbij is dat de voorzieningen voor het opwekken van energie op een zorgvuldige manier kunnen worden toegepast.

1.3 het voorstel sluit aan bij de Omgevingsvisie Krimpenerwaard vanuit cultuurhistorie
De beschermde gezichten zijn onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie. Het authentieke karakter van het Waterlinie gebied met vitale kernen als Schoonhoven en Haastrecht en het landschap langs Vlist en Bonrepas zijn onderdeel van de Krimpener-waarden. Dit willen we behouden, versterken en beleefbaar maken voor bewoners en bezoekers. Het adviesbeleid van de RCE houdt rekening met deze cultuurhistorie.

1.4 Er is behoefte aan een eenduidig toetsingskader voor vergunningaanvragen
Aan de versoepelingen van de RCE kan nu nog niet worden getoetst. Op dit moment wordt getoetst aan objectcriteria 7 Installaties van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit; binnen de context van cultureel erfgoed onzichtbaar vanuit de openbare ruimte plaatsen. In de omgevingsvisie is opgenomen dat de gemeente Krimpenerwaard positief staat tegenover de realisatie van kleinschalige duurzame energieopwekking, waaronder het plaatsen van zonnepanelen. Daarom wordt voorgesteld de beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht vast te stellen als nieuwe richtlijn en zo overheidsbeleid eenduidig te maken. Vergunningverlening kan dan plaatsvinden aan de hand van deze versoepelde richtlijnen.

Kanttekeningen

1.1. De versoepelde richtlijnen kunnen ten koste gaan van ruimtelijke kwaliteit
Door de versoepelde richtlijnen kunnen zonnepanelen onder voorwaarden in het zicht worden geplaatst in het beschermd gezicht. Dit kan ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit.
Onderdeel van het versoepeld beleid is regelgeving over gemeentelijk beschermd gezichten. Het gemeentelijk beschermd gezicht Lekkerkerk wordt vergunningsvrij. Dit kan ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit.

2.1. Handhaving blijft een aandachtspunt
Op dit moment staat het handhaven van het illegaal plaatsen van zonnepanelen binnen het beschermd gezicht niet hoog op de lijst van te handhaven zaken. De beleidsnotitie zorgt er niet voor dat er meer gaat worden gehandhaafd, maar zorgt voor een versoepeling van de regels waardoor er vaker zonnepanelen met vergunning binnen het beschermd gezicht geplaatst zullen worden.

2.2 *We hebben onderzocht of het mogelijk is de plaatsing van zonnepanelen volledig vergunningsvrij te maken.*
In verband met onze duurzaamheidsambities had het college willen overwegen om het plaatsen van zonnepanelen in beschermd gezicht helemaal vergunningsvrij te maken. In gemeentelijk beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals dat in Lekkerkerk, is die mogelijkheid aanwezig. In rijksbeschermde gezichten, zoals in Schoonhoven en Haastrecht, zijn wij echter gebonden aan de richtlijnen vanuit het rijk (RCE) en is het dus geen optie op de plaatsing van zonnepanelen vergunningsvrij te maken.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Financiën
Niet van toepassing.

Juridische zaken
Niet van toepassing.

Participatie en extern overleg
In deze beleidsnotitie volgt het gemeentelijk beleid het rijksbeleid. Er heeft ambtelijke afstemming plaatsgevonden.

Vervolgtraject en uitvoering
Niet van toepassing.

Bijlagen
BIJL: Beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht
BIJL: Was-wordt overzicht

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip P.J. Bouvy-Koene

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 mei 2023 inzake Beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht

gelet op

Besluit:

1. De beleidsnotitie zon op dak in beschermd gezicht vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 5 juli 2023,

de griffier,	de voorzitter,
dr. M-L van Muijen	P.J. Bouvy-Koene